

kan være til Skade, idet det let kunde bringe os til, uagtet man indsaa den fulde Nødvendighed af at koncentrere hele Landets disponible Styrke paa eet Sted, dog at efterlade en større Styrke i Sjælland. Men paa den anden Side maa det indrømmes, at et saadant Punkt under visse Omstændigheder kan være til Nytte for Hæren, og det kan ogsaa i politisk Henseende saavel indadtil som udadtil have sin Betydning. Betragter man Sagen saaledes, saa vil man indse, at Forbringerne om et saadant besættelse Punkts Anlæg i Sjælland ikke vil danne nogen Vanskelighed for en Overenskomst mellem Regjeringen og Rigsdagen. Noget anderledes stiller sig for mig den anden Paastand, nemlig den, at Udgifterne bør begrænses til cirka 30 Millioner. Naar man ret beser det Forslag, som tidligere har foreligget fra Udvalget og været Gjenstand for Behandling her i Thinget, saa tror jeg, at det er noget vanskeligt at komme til en Overbevisning om, hvorvidt Forslagsstillerne virkelig have tænkt sig, at disse 30 Millioner skulle være den endelige Sum, der burde anvendes til Landets Forsvar. Men det, at man først havde tænkt sig kun at bevilge eet flydende Fort, senere to flydende Forter, medens den, der er Faber til Projektet om Forsvaret af Kjøbenhavn ved flydende Forter har tænkt sig Nødvendigheden af mindst 5, tyder jo paa, at de Mænd, som have sluttet sig til Forslaget, kunne være villige til at gaa noget yderligere med Hensyn til Bevillingens Størrelse. For mig har dette imidlertid ikke været af afgørende Betydning. Jeg tror, at, hvad enten man nu fik en Rigsdag til at gaee ind paa et Regjeringsforslag om at anvende et Beløb af nogle og tredsindstve Millioner til overordentlige Forsvarsforanstaltninger for Landet, eller Regjeringen gif ind paa en Rigsdags Forbring om at begrænse denne Forbring til 30 Millioner, vilde der hverken i den ene eller i den anden Retning være noget Afgjørende slaaet fast for Fremtiden. Thi lige saa vist som en kommende Rigsdag, en kommende Regjering kunde gaee bort fra en Bevilling paa nogle og tredsindstve Millioner, lige saa godt kunde dette forudsættes om den Bevilling, som nu omfatter 30 Millioner. Hvad det gjælder om, naar man fastslaar en vis Sum til Anlæg af Befæstninger og til Udvidelse af Flaaden, det er, at de Foranstaltninger, der bringes til Udførelse, ere af en saadan Natur, at de sieblittelig kunne gjøre deres fulde paaregnede Nytte, og at de ikke ville blive overflødige eller lidet tidsvarende, isald man i Fremtiden skulde gaa videre. Saaledes er der i det Hele ikke med Hensyn til disse to Punkter nogen meget stor Uoverensstemmelse mellem Regjeringen, og hvad der tidligere her er vedtaget. Hvor ligger da Uoverensstemmelsen? Den ligger i Befæstningen af Kjøbenhavn, i Sikringen af Kjøbenhavn; det er her, Anstuelserne staa bestemt overfor hinanden. Det er udtalt

idag af den ærede Ordfører for Udvalget, at man har Ret, naar man paastaar, at Kjøbenhavn er det saarlige Punkt af Danmark, at det er der, en Fjende lettest og med mindst Opoffelse kan udøve et saadant Tryk paa Landets Regjering, at denne kan komme til at opgive Landets neutrale Stilling. Dette er indrømmet af den ærede Ordfører; han betragtede det som en Fare, og derfor, sagde han, maa Befæstelserne gaa ud paa at gjøre Kjøbenhavn til en aaben By. Særlig udtalte han, at man ikke vilde faae dette Thing til at gaee ind paa en Bevilling med Hensyn til Forsvaret af Kjøbenhavn, førend dette Spørgsmaal havde været underkastet en gennemgaende og loyal Undersøgelse. Det forekommer mig, at det allerede nu for det ærede Flertal maa staa klart, hvilken overordentlig Vanskelighed det vilde have at gjøre Kjøbenhavn til en aaben By. Jeg skal, da dette Spørgsmaal tidligere har været Gjenstand for Forhandling her i Thinget, blot ganske kort hentyde til, at Flaadens Leie, Flaadens Skibsværst og Magasiner, Størstedelen af Hærens Materiel, alle Depoterne findes i Kjøbenhavn, og man kan vist gjøre sig Rebe for, hvilke uhyre Summer det vil koste at flytte alt dette bort fra Kjøbenhavn. Men saa kommer det næste Spørgsmaal: Hvor skal man flytte dette hen? Stedet, tror jeg ikke endnu er paavist. Et Sted har ganske vist foresøvet Folk, men jeg tror, at Bestaffenheden af dette Sted er en saadan, at man skulde tage to Gange i Betænkning at vælge det, selv om man kunde komme over de store Udgifter. Men selv om man gjorde Kjøbenhavn til en aaben By, tror man saa, at man derved undgik at udsætte Kjøbenhavn for Faren af et voldsomt Angreb, et Bombardement? Den ærede Ordfører for Udvalget udtalte, at man ikke kunde naae nogen Sikkerhed derfor, men i saa Fald, mente han, kunde Regjeringen ogsaa med en vis Ro underkaste sig denne Præssion og handle saaledes, som den efter sin Overbevisning fandt det rigtigst. Jeg tror, at det er en fuldstændig Illusion at tænke, at en Regjering nogensinde vil gjøre det; dertil indtager Kjøbenhavn en altfor betydelig Stilling i vort lille Land. Jeg kan sige: uheldigvis. Jeg for min Del anser det for et Uheld, at et Land med 2 Millioner Indbyggere har en Hovedstad med over 200,000 Indbyggere; men vi have den, og vi kunne ikke ved kunstige Midler forhindre dens Udvidelse uden at lamme hele Landets Udvikling. Kjøbenhavn er Regjeringens Sæde, Kjøbenhavn er Sæde for de offentlige Institutioner, for en Masse Kunstskatte og andre Skatte, og dens Skjæbne vil altid komme til at udøve en afgjørende Indflydelse paa enhver Regjerings Virksomhed. Denne Følelse har ogsaa gjort sig gjældende hos Udvalget, og derfor kommer det med sit Forslag om ved flydende Forter og Minestationer at sikre Kjøbenhavn, saa længe man ikke har faaet gjort denne Stad til en aaben